

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 237990 21 Rev
Dana, 10.08.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Davorke Delić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice V.K. iz B., koju zastupaju L.R. i M.B., advokati iz B., protiv tuženog D.V. iz B., kojeg zastupa M.B., advokat iz B., radi utvrđenja, vrijednost predmeta spora 31.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 237990 20 Gž 2 od 28.10.2020. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 10.08.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 237990 19 P 2 od 02.12.2019. godine utvrđeno je da je tužiteljica vlasnik i posjednik sa 1/1 dijela na nekretninama označenim kao kč. broj 1071/2, što u naravi predstavlja stambeni objekat površine 68 m², dvorište površine 308 m² i nekretnini označenoj kao kč. broj 1071/12 što u naravi predstavlja dvorište površine 30 m², upisanim u posjedovni list broj 1493 k.o. B. 5, a koje nekretnine se po starom premjeru odnose na nekretnine označene kao kč. broj 454/549 površine 376 m² i kč. broj 454/1429 površine 30 m² upisane u zk.ul. broj 4343 k.o. SP B., za što se ima umanjiti preostali suposjednički i suvlasnički dio tužiteljice u posjedovnom listu broj 1493 k.o. B. 5, odnosno u zk.ul. broj 4343 k.o. SP B., što je tuženi dužan priznati i trpjeti da se tužiteljica na osnovu ove presude upiše u poseban zk. uložak sa 1/1 prava vlasništva i posjeda na nekretninama označenim kao kč. broj 1071/2 i kč. broj 1071/12 k.o. B. 5, što se po starom premjeru odnosi na nekretnine označene kao kč. broj 454/549 i kč. broj 454/1429 k.o. SP B. (stav 1. izreke).

Obavezan je tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.478,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja odluke do isplate, dok je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa odbijen kao neosnovan (stav 2. izreke).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 237990 20 Gž 2 od 28.10.2020. godine žalba tuženog je usvojena i prvostepena presuda, u pobijanom dijelu odluke o glavnoj stvari, preinačena, tako da je tužbeni zahtjev tužiteljice odbijen, te je preinačena i odluka o troškovima postupka u usvajajućem dijelu (dio stava 2. izreke), tako da je obavezana tužiteljica da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 6.566,25 KM i troškove sastava žalbe u iznosu od 1.316,25 KM, a odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.316,25 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužiteljica pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede prava na pravično suđenje, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužiteljice za utvrđenje da je ona vlasnik i posjednik sa 1/1 dijela parcela k.č. broj 1071/2 i k.č. broj 1071/12, upisanih u Pl. broj 1493 k.o. B. 5, što po starom premjeru odgovara parcelama k.č. broj 454/549 i k.č. broj 454/1429 upisanim u zk.ul. broj 4343 k.o. B., te da tuženi prizna i da trpi da se tužiteljica upiše u poseban zk. uložak kao vlasnik i posjednik sa 1/1 dijela.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je dana 20.03.2000. godine u K. pod brojem ... zaključen ugovor o razmjeni nekretnina, ovjeren istoga dana kod Osnovnog suda u M.G., između M.K. i F.K., sinova A. iz B., ulica ..., s jedne strane i D.K., sina T. i D.V., sina Đ., obojica iz K., s druge strane; da su M.K. i F. K. bili suvlasnici svako sa po ½ dijela nekretnina označenih kao k.č. broj 454/549 njiva ... površine 1021m², upisanih u zk. ul. broj 12216 k.o. B., kojoj parceli po novom premjeru odgovara k.č. broj 1071/2 njiva 5 klase, površine 1021m², upisana u Pl. broj 1493 k.o. B. V; da su na navedenoj parceli izgrađene dvije kuće, jedna kuća do ulice ... sa podkućnicom, površine oko 365 m², koja je pripadala M.K., a ostali dio nekretnina, podkućnica površine oko 656 m² i nedovršena kuća pripadala je F.K.; da su pomenutim ugovorom M.K. i F.K. svoje suvlasničke, odnosno suposjedničke, dijelove od po ½ dijela nekretnina razmjenili sa D.K. i D.V., tako da D.K. pripadnu nekretnine M.K. i to: kuća sa podkućnicom do ulice B.K., dio k.č. broj 454/549 njiva upisana u zk.ul. 12216 k.o. B., po novom premjeru k.č. broj 1071/2 njiva 5 klase upisana u Pl. broj 1493 k.o. B. V površine oko 365m², a D.V. nekretnine F.K. i to nedovršena kuća sa podkućnicom preostali dio parcele k.č. broj 454/549, po novom premjeru k.č. broj 1071/2 površine oko 656 m²; da su ugovorne strane ušle u posjed nekretnina koje su dobile u razmjeni, da su se na spornim nekretninama uknjižile u zemljišnim i katastarskim knjigama sa po ½ dijela; da je nakon toga D.K. preminuo i na njegovom suvlasničkom, odnosno suposjedničkom, dijelu po osnovu nasljeđa upisana tužiteljica; da je vještak geometar Z.G. izvršio identifikaciju parcela i utvrdio da je parcela k.č. broj 1071/2, njiva, kuća i zgrada, površine 68 m², dvorište površine 308 m², k.č. broj 1071/10, njiva 5 klase, površine 613 m², k.č. broj 1071/11, njiva 5 klase, površine 2 m², k.č. broj 1071/12, njiva, dvorište površine 30 m², upisane u Pl. broj 1493 k.o. B.5 na ime V.K. i D.V., sa po ½ dijela, da su parcele k.č. broj 454/549, njiva površine 376 m², k.č. broj 454/1233, njiva površine 613 m², k.č. broj 454/1234, njiva površine 2 m² i k.č. broj 454/1429, njiva površine 30 m², upisane u zk.ul. 4343 k.o. B. sa pravom susvojine na ime V.K. i D.V. sa ½ dijela, da građevinsku parcelu po važećem regulacionom planu A.D. sekcija 1“ za objekat tužiteljice čini parcela k.č. broj 1071/2 (s.p. k.č. broj 454/549), a građevinsku parcelu objekta tuženog čini parcela k.č. broj 1071/10 (s.p. k.č. broj 454/549); da prema nalazu vještaka geometra, da bi tužiteljica namirila površinu koja joj pripada po suvlasničkom, odnosno suposjedničkom dijelu, ona bi pored parcele k.č. broj 1071/2 i k.č. broj 1071/12 na kojima bi bila upisana sa 1/1 dijela, na parceli k.č. broj 1071/10 trebala biti upisana sa 8/47 dijela, što u naravi predstavlja površinu od 105 m², da se pristupni put za objekat tuženog nalazi na dijelu parcele tužiteljice k.č. broj 1071/2 i k.č. broj 1071/12 u površini od 63 m², da je objektu tuženog moguće prići i preko parcele k.č. broj 1071/8 i k.č. broj 1071/7, koje su upisane na druga lica i da je preko tih parcela po regulacionom planu planiran pristupni put građevinskoj parceli na kojoj se nalazi objekat tuženog.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtjev pozivom na odredbu člana 20. u vezi sa odredbom člana 33. Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj 60/80 i 36/90 i "Službeni glasnik RS" 38/03, u daljem tekstu: ZOSPO) i odredbom člana 552. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93 do 74/04).

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tuženog, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja, ali ne i pravni stav prvostepenog suda, pa je žalbu usvojio i preinačio prvostepenu presudu kao u izreci pobijane presude.

Osporena odluka drugostepenog suda je pravilna i zakonita.

U vrijeme kada je pravni prednik tužiteljice D.K. razmjennom stekao sporne nekretnine na snazi je bio ZOSPO, u kojem je odredbom člana 20. ZOSPO propisano da se pravo svojine stiče po samom zakonu, na osnovu pravnog posla i nasljeđivanjem, kao i odlukom državnog organa na način i pod uslovima određenim zakonom. Prema odredbi člana 33. istoga zakona na osnovu pravnog posla pravo svojine stiče se upisom u javnu knjigu ili na drugi odgovarajući način određen zakonom.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da je na temelju pravnog posla, ugovora o razmjeni nekretnina od 20.03.2000. godine pravni prednik tužiteljice D.K. stekao suvlasnički dio od ½ na svim nekretninama upisanim u zk.ul. 4343 k.o. B., odnosno suposjednički dio od ½ istih nekretnina upisanih u Pl. broj 1493 k.o. B. 5, dok je tuženi stekao preostali suvlasnički odnosno suposjednički dio od ½ tih nekretnina, upisom tih dijelova u zemljišnu knjigu i katastarski operat. Tužiteljica je naslijeđem stekla ista prava svog pravnog prednika na navedenim nekretninama na osnovu rješenja o nasljeđivanju Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 O 121393 11 O od 29.08.2011. godine. U postupku izlaganja predmetnih nekretnina rješenjem broj ... od 23.03.2016. godine nadležna komisija je utvrdila sadržaj nepokretnosti u privremenom listu nepokretnosti/popisnom listu broj 1493 k.o. B. 5 saglasno sadržaju zk.ul. 4343 k.o. B. i Pl. broj 1493 k.o. B. 5, te utvrdila pravo susvojine tužiteljice i tuženog od po ½ dijela saglasno do tada izvršenom upisu u odgovarajuće javne evidencije nekretnina i staroga i novoga premjera. Tužiteljica se nije saglasila sa dijelom tog rješenja koji se odnosi na utvrđenje prava susvojine na predmetnim nekretninama, pa je slijedom toga podnijela tužbu u ovoj parnici navodeći da su navedene nekretnine i prije izvršene razmjene faktički podjeljene, pa je slijedom toga tražila utvrđenje da je ona isključivi vlasnik dijela tih nekretnina bliže označenih u petitu tužbe i da tuženi trpi da se ona na osnovu presude upiše kao vlasnik u novi zk.ul. i kao posjednik u novi Pl.

Kod takvog stanja stvari, da je na temelju pravnog posla pravni prednik tužiteljice D.K. stekao ½ dijela suvlasništva i suposjeda spornih nekretnina u skladu sa zakonom, da je taj dio tužiteljica stekla naslijeđem iza svog pravnog prednika, te da parnične stranke prema utvrđenom činjeničnom stanju nisu izvršile diobu tih nekretnina u skladu sa zakonom (ugovorom o diobi ili fizičkom diobom u sudskom postupku), suprotno tvrdnji revizije, pobijana odluka o odbijanju tužbenog zahtjeva za utvrđenje da je tužiteljica isključivi vlasnik i posjednik tih nekretnina je pravilna i zakonita.

Revizione tvrdnje koje se odnose na činjenice da je kuća tužiteljice izgrađena legalno, da su stranke izvršile cijepanje parcela, da svaka od stranaka živi u zamjenjenoj kući nisu od značaja za presuđenje u ovoj pravnoj stvari, a bile bi relevantne u situaciji da je izvršena dioba spornih nekretnina u skladu sa zakonom.

Neutemeljene su i revizione tvrdnje da je pobijana odluka kontradiktorna i da se tužbenim zahtevom ne vrijeđaju prava tuženog, kao i tvrdnja prvi put istaknuta u reviziji da je tužiteljica stekla vlasništvo građenjem kao originarnim načinom sticanja, jer nemaju osnova u utvrđenom činjeničnom stanju tokom postupka.

Slijedom navedenog, drugostepeni sud je, suprotno tvrdnji revidenta, pravilno zaključio da tužiteljica izvedenim dokazima nije dokazala osnovanost tužbenog zahtjeva, pa su neosnovani svi revizijski navodi da je prilikom donošenja pobijane odluke pogrešno primijenjeno materijalno pravo.

Razloge drugostepenog suda za odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva u potpunosti kao pravilne prihvata i ovaj sud, pa su neosnovani i ostali revizijski navodi kojima se osporava pravilnost drugostepene presude.

Imajući u vidu naprijed navedeno neosnovano i paušalno je pozivanje revidenta da je pobijana odluka zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka (bez navođenja o kojim povredama je riječ) koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić